

मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी रिट याचिका क्र.७७६/२०२५ (श्री.रहमत अली लस्कर, आसाम विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर) प्रकरणी दिलेल्या आदेशानुसार रक्कम वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : साववि-२०२५/प्र.क्र.६४/वने-११
दालन क्र. ४६० (विस्तार), ४ था मजला, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १८ डिसेंबर, २०२५

वाचा :-

- १) मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथील रिट याचिका क्र.७७६/२०२५ (श्री.रहमत अली लस्कर विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर) मधील दि.२७.११.२०२५ रोजीचे आदेश.
- २) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष१/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.५८/९१५/२०२५-२६, दि.०२.१२.२०२५

प्रस्तावना:-

श्री.रहमत अली लस्कर, आसाम यांनी बांबू रोपांच्या देयकापोटी रु.३,४९,३७,७२२/- इतकी रक्कम दि.०१.०४.२०२४ पासून प्रतिवर्ष १८% व्याजदराने मिळण्याबाबत मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे रिट याचिका क्र.७७६/२०२५ दाखल केली होती. सदर याचिकेवरील दि.२७.११.२०२५ रोजीच्या सुनावणीच्या अनुषंगाने मा.उच्च न्यायालयाने परि. क्र.०७ मध्ये पुढीलप्रमाणे आदेश पारित करून सदर याचिका निकाली (Disposed of) काढली आहे :-

- a) The respondent State to pay an amount of Rs.68,93,525/- being the admitted liability to the petitioner within a period of 3 weeks from today;
- b) The saplings sent by the respondents to be identified by the respondent in presence of the petitioner after giving him sufficient notice to remain present, after which the same be sent to the expert; as agreed mutually; between the parties for DNA profiling.
- c) The cost of the said DNA profiling be borne equally between the parties.
- d) In case the DNA profiling is positive, the respondent State to pay the amount due to the petitioners within the period of three weeks thereafter, by expediting the process of approval from the department.
- e) In case the DNA is negative, the petitioner to adopt such appropriate remedies as may be advisable in law.

२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), पुणे यांच्या कार्यालयाने कृषी वानिकी योजनेंतर्गत महाराष्ट्र राज्यात विविध ठिकाणी किमान ४ महिने कालावधीच्या ४x५ इंच पिशवितील बांबू रोपांचा पुरवठा करणे कामी ई-निविदा प्रक्रिया विभागीय वन अधिकारी, सामाजिक वनीकरण विभाग, पुणे यांचेमार्फत दि.१०.१०.२०२३ ते २५.१०.२०२३ या कालावधीत राबविली होती.

सदर निविदा प्रक्रियेच्या अनुषंगाने प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, पुणे यांच्या कार्यालयाने नॉर्थ ईस्ट नर्सरी अँड सिड्स हाऊस, आसाम यांना ३ प्रजातींच्या (बांबूसा बाल्कोवा, बांबूसा

टुल्डा व ऑक्सिटेनेथेरा स्टॉकसीआय) एकूण ३५ लक्ष बांबू रोपांचा पुरवठा दि.३१.१२.२०२३ पूर्वी करण्यासाठी दि.१७.११.२०२३ रोजी कार्यारंभ आदेश दिला होता. सदर कार्यारंभ आदेशापैकी नॉर्थ ईस्ट नर्सरी अॅण्ड सिड्स हाऊस, आसाम यांनी दि.२६.०२.२०२४ पर्यंत केवळ २३.६५ लक्ष सुट्ट रोपांचा पुरवठा केला होता.

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), नागपूर यांनी दि.१०.०२.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये निधी वितरीत करण्याचा प्रस्ताव शासनास सादर केला होता. तथापि, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), नागपूर यांनी दि.३०.०३.२०२४ च्या पत्रान्वये प्रकरणी शासन निर्णय दि.०१.१२.२०१६ च्या तरतुदींचे उल्लंघन झाल्याचे तसेच सदर खरेदी प्रक्रिया सक्षम अधिकाऱ्याच्या मान्यतेने व वित्तीय अधिकार मर्यादेनुसार करण्यात आलेली नसल्याची वस्तुस्थिती शासनाच्या निर्देशनास आणून दिली होती. तसेच, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), नागपूर यांनी देखील दि.३०.०४.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये सदर प्रकरणी झालेल्या अनियमितता निदर्शनास आणून संबंधितांविरुद्ध शिस्तभंगविषयक कार्यवाही करण्याची शिफारस केली होती.

सबब, सदर प्रकरणी निविदा प्रक्रिया राबविताना प्रचलित शासन नियमातील तरतुदींचे उल्लंघन झाल्याचे प्रथमदर्शनी दिसून आल्याने शासनाच्या दि.३०.०५.२०२४ रोजीच्या पत्रान्वये तत्कालीन प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (सामाजिक वनीकरण), पुणे यांना कारणे दाखवा नोटीस बजाविण्यात आली असून त्याअनुषंगाने प्रकरणी पुढील आवश्यक कार्यवाही करण्यात येत आहे. तसेच, प्रकरणी प्राप्त बांबू रोपांच्या वापराबाबत कोणतेही स्पष्ट आदेश नसताना, क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांनी त्यांचे स्तरावर बांबू रोपांचा वापर केला असल्याचे निर्देशानास आल्याने त्याबाबत सविस्तर चौकशी करून दोषी आढळून येणाऱ्या संबंधीत अधिकारी/कर्मचारी यांच्यावर शिस्तभंगविषयक कार्यवाही करण्याकरीताचा प्रस्ताव प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), नागपूर यांच्याकडून दि.०४.१२.२०२५ रोजीच्या पत्रान्वये मागविण्यात आला आहे.

प्रस्तुत प्रकरणी याचिकाकर्ते श्री.रहमत अली लस्कर, आसाम यांनी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे रिट याचिका क्र.७७६/२०२५ दाखल करून बांबू पुरवठ्याच्या अनुषंगाने रु.३,४९,३७,७२२/- इतकी प्रलंबित रक्कम व्याजासह देण्याची मागणी केली होती. सदर याचिकेमध्ये दि.२७.११.२०२५ रोजी झालेल्या सुनावणीत मा.उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार श्री.रहमत अली लस्कर, आसाम यांना वापरलेल्या बांबू रोपांसाठी रु.६८,९३,५२५/- व उर्वरीत बांबू रोपांचे DNA Profiling करण्याकरीता शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या रु.२१,८३,०००/- च्या प्रस्तावापैकी ५०% रक्कम शासनाने अदा करावयाची असून त्याकरिता रु.१०,९१,५००/- असे एकूण रु.७९,८५,०२५/- इतकी रक्कम वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी रिट याचिका क्र.७७६/२०२५ मध्ये, दिनांक २७.११.२०२५ रोजी दिलेल्या आदेशानुसार याचिकाकर्ते श्री.रहमत अली लस्कर, आसाम यांना वापरलेल्या बांबू रोपांसाठी रु.६८,९३,५२५/- व उर्वरीत बांबू रोपांचे शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांच्याकडून DNA Profiling तपासणी करण्याकरिता रु.१०,९१,५००/- (५०% शासन हिस्सा) असे एकूण रुपये ७९,८५,०२५/- (रुपये एकोणऐशी लक्ष पंच्याऐशी हजार पंचवीस मात्र) अदा करणेसाठी या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

२. मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार या शासन निर्णयाद्वारे वितरीत करण्यात येत असलेली रक्कम अदा करण्यासाठी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी सदर रक्कम अदा करून त्याचा अनुपालन अहवाल शासनास तात्काळ सादर करावा.

३. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/ विनियम भाग-२, दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.८१५/व्यय-१०, दि.०८.१२.२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदरहू होणारा खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशीर्षाखाली सन २०२५-२६ च्या मंजूर अर्थसंकल्पीत तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

मागणी क्र. सी-७,

२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन, (योजनांतर्गत)

(०३) (०४) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर शासकीय रोपवाटीकांचे आधुनिकीकरण व बळकटीकरण
(२४०६ ८६१३) ५०- इतर खर्च

५. सदर शासन निर्णय, मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशाच्या अधीन राहून निर्गमित करण्यात येत असून तो अन्य कोणत्याही प्रकरणात पुर्वोदाहरण म्हणून वापरता येणार नाही.

६. सदर शासन निर्णयाचा, मा. उच्च न्यायालयाच्या प्रस्तुत आदेशातील इतर मुद्द्यांच्या अनुषंगाने तसेच प्रकरणी भविष्यामध्ये उद्भवणाऱ्या अन्य न्यायालयीन प्रकरणावर कोणताही परिणाम होणार नाही.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१२१८१३१३४०६५१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रताप सातपुते)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
४. महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र- १/२, मुंबई / नागपूर.
५. महालेखापाल, (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र- १/२, मुंबई / नागपूर.
६. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
७. निवासी परिक्षा लेखा अधिकारी, मुंबई
८. वित्त विभाग, व्यय-१०, मंत्रालय, मुंबई-३२
९. निवडनस्ती (वने-११), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.